

Meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfiliornissamut apeqqutip sulisitsisut akornanni isumaqatiginninniarnissamut ilaatinneqarsinnaaneranut periarfissaq pillugu Naalakkersuisut misissuisitsinissamik suliniuteqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfifiup maannakkut ullormusiaqartitsisarnermiit pitsaanerusumik akissarsiallit atugassaqatitaalernissaat qulakkiissavaa.

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

Kalaallit Nunaanni meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersummut Naalakkersuisut qujapput siunnersummulu siunertarineqartunut isumaqataallutik.

Aningaasaqarnikkut toqqissisimaneq meeqqap peroriartortilluarnissaanut pingaaruteqar-luinnartuuvoq, taamaammat meeqqat ilaqtariillu meerartallit atugaasa pitsanngorsaa-viginissaat sulissutiguartariaqarpoq. Politikkikkut suliniutit meeqqat alliartornerminni atugaannik pitsanngorsaataasussat pisariaqartinneqarput. Naalakkersuisut kissaatigaat tamanna pitsaanerpaaamik angusaqarfiusussanngorlugu ataqtigissaakkamik sulinikkut pissasoq. Taamaammat inuiaqatigiinni kikkut tamarmik suliffeqalernissaat qulakeerniarlugu Naalakkersuisut suliaqarput, taamatullu inuiaqatigiinni kikkut tamarmik ilaqtarit meerartallit kisimik pinnatik aningaasaqarnikkut ajunngitsumik atugaqalernissaat qulakeerneqassalluni.

Naalakkersuisut isumaqataapput, meerartaarnermut atatillugu isumaqatigiissutit aningaasaqarnikkullu atugassaritaasut suliffeqarfimmi illuatungeriit isumaqatiginninniutigisassagaat.

Taamaattumik Naalakkersuisut marsip 26-ani 2015-imi sulisitsisunik ataatsimiisitsipput. Tunngaviatigut sulisitsisut meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfiliornissamut tunuarsimaanngillat, tassami meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfik assigiinnerusumik atugassaqartitsilersussaassammat aammalu inuussutissarsioruntut mikinerusunut aningaasaqarnikkut atugassaritaasut pitsaanerulernissaannut tamanna aamma qulakeerinnttuusussaammat.

Sulisitsisut siunnersuut isummersorfigiuminaatsissimavaat, meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfissap qanoq pilersinneqarsinnaanera ilaigtigut pillugu paasissutissat sukumiinerusut amigaatigineqarmata. Apeqqutigineqartut ilagaat: Meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfissap sulisitsisut namminersortut pisortallu suliffeqarfii matussusertassavai, tassami pisortat suliffeqarfii tamani meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarternerit akilerneqartarmata? Pingaarutilik alla tassaavoq, sulisut sulinermi isumaqatigiissutitigut siusinnerusukkut isumaqatiginninniutigineqareersutigut meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnerminnut akiliisareersimasut qanoq taakkua inisisimalernissaat.

Aammattaaq meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfiliornissamut apeqqut isumaqatiginninniarri nisanut ilaatinneqarsinnaaneri periafissaassanersoq sulisitsisut akornanni oqallisigineqarpoq. Apeqqummut tassunga atatillugu meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfissap aningaasalersorneqarnissaanut tunngasut paasilluarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Aningaasaateqarfimmut taamaattumut pisortat qanoq aningaasaliisarnissaat siunnersuuteqartup takorloorpaa? Oqallinnermi aamma eqqaaneqarpoq, meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfissaq aallaaviatigut inatsisitigut aalajangersaavigineqarsinnaasoq.

Ataatsumut isigalugu Naalakkersuisut isumaqarput, sulisitsisut siunnersuut tamakkiisumik isummerfigiuminaatsikkaat, siunnersuut pissutsit qitiulluinnartut pillugit tunaartarisassanik imaqanngimmat soorlu:

- Aningaasalersuineq – pisortanit aningaasalersuineq allatullu nammineq aningaasalersuineq
- Meerartaarnermut atatillugu aningaasaateqarfiup sulinngiffeqarneq tamaat imaluunniit taassuma ilaa kisiat akilertassavaa
- Taavami sulinermi isumaqatigiissusiatigut isumaqatigiissusioreersimasut qanoq pissappat

Naalakkersuisut siunnersuummi siunertarineqartut isumaqatigaat, kisianni Naalakkersuisut siunnersuut maannakkut piviusorsiungitsutut isigaat. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut maannakkut siunnersuut isikkumisut isikkoqartillugu tapersorsorsinnaanngilaat, taamaattumillu siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa inassutigalugu. Taamatut oqaaseqarlunga matumuuna siunnersuut Inatsisartunut suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqippara.